Rzeszów, dnia 12 grudnia 2025 roku

Sygn. akt: OSD 29/25

POSTANOWIENIE

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Rzeszowie
w składzie:

Przewodniczący:	radca prawny Grzegorz Pieczonka
Sędzia:	radca prawny Adam Dachowski
Sędzia:	radca prawny Anna Więcław (spr.)
Protokolant:	Anna Dziełak

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Rzeszowie – radcy prawnego Artura Maziarza,

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu 12 grudnia 2025 r. odwołania (…) od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Rzeszowie z dnia 15 lipca 2025 roku o umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego (sygn. akt: (…)), na podstawie art. 437 §1 k.p.k. w zw. z art. 465 §1 k.p.k. (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 46 z późn. zm.) w zw. z art. 74^1 pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 499).

postanawia

1. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Rzeszowie z dnia 15 lipca 2025 roku (sygn. akt: (…)) o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego.

2. obciążyć Okręgową Izbę Radców Prawnych w Rzeszowie zryczałtowanymi kosztami postępowania przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym w kwocie 1011.49 zł (słownie: jeden tysiąc jedenaście złotych 49/100) - na podstawie art. 70^6 ust. 1 i ust. 2 zd. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 499 t.j.) w zw. z §1 ust. 1 pkt 1 uchwały nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego w zw. z §1 ust. 1 pkt 13 lit. a), c) i e) uchwały nr 97/XII/24 Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Rzeszowie z dnia 21 października 2024 roku w sprawie ustalenia zasad i wysokości ryczałtów z tytułu pełnienia funkcji na rzecz organów samorządu radcowskiego.

Przewodniczący	Sędzia	Sędzia
Grzegorz Pieczonka	Adam Dachowski	Anna Więcław

Pouczenie:

Postanowienie jest ostateczne w toku instancji i nie przysługuje od niego środek zaskarżenia. Niniejsze postanowienie wraz z uzasadnieniem doręcza się z urzędu stronom postępowania oraz Ministrowi Sprawiedliwości.

UZASADNIENIE

W dniu 29.02.2024r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Rzeszowie wpłynęło zawiadomienie pani (…) w sprawie możliwości popełnienia przez r.pr. (…) przewinienia dyscyplinarnego. Skarżąca wskazała, że r.pr. (…) w piśmie z dnia 11.05.2021r. skierowanym do (…) w (…) zawarł następujące twierdzenie: „W dniu 6.05.2021 doszło do incydentu z udziałem funkcjonariuszki publicznej (…) bezprawnie rozpoczęła demontaż betonowego muru odgradzającego obie nieruchomości oraz przeładowywania (kradzieży) dłużnic (...)" co mogło stanowić naruszenie czci Skarżącej, poprzez wskazanie że to ona dopuściła się kradzieży dłużnic, które twierdzenie zdaniem pani (…) w żaden sposób nie korespondowały z rzeczywistością i godziły w jej dobra osobiste. Skarżąca ponadto wystąpiła o ochronę dóbr osobistych do Sądu Okręgowego w (…), a postępowanie zakończyło się zobowiązaniem (…) do zamieszczenia sprostowania wskazując na twierdzenie jakoby Pani (…) dopuściła się kradzieży dłużnic jest nieprawdziwe.

Radca prawny r.pr. (…) na wezwanie Rzecznika Dyscyplinarnego przy OIRP w Rzeszowie, pismem z dnia 22 kwietnia 2024 roku, udzielił odpowiedzi na przedmiotową skargę. Zaprzeczył okolicznościom ujętym w w/w skardze, podkreślając szerszy kontekst twierdzenia zawartego w piśmie do (…) w (…), przekonania o prawdziwości zdarzenia oraz akcentując oddzielenie funkcji radcy prawnego od funkcji prezesa zarządu (…).

Postanowieniem z dnia 17 grudnia 2024 roku wszczęto postępowanie dyscyplinarne w sprawie możliwości popełnienia przez radcę prawnego (…) przewinienia dyscyplinarnego, polegającego na tym, że zawarł w piśmie z dnia 11.05.2021r. skierowanym do (…) w (…) następujące twierdzenie: „W dniu 6.05.2021 doszło do incydentu z udziałem funkcjonariuszki publicznej (…) – bezprawnie rozpoczęła demontaż betonowego muru odgradzającego obie nieruchomości oraz przeładowywania (kradzieży) dłużnic (...)" co mogło stanowić naruszenie czci Skarżącej, poprzez wskazanie że to ona dopuściła się kradzieży dłużnic tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022r. poz. 1166) w zw. z art. 12 ust. 1 i art. 38 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r.

W dniu 15 lipca 2025 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarny przy OIRP w Rzeszowie wydał postanowienie o umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego w sprawie możliwości popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez radcę prawnego (…), polegającego na tym, że: Zawarł w piśmie z dnia 11.05.2021r. skierowanym do (…) w (…) następujące twierdzenie: „W dniu 6.05.2021 doszło do incydentu z udziałem funkcjonariuszki publicznej (…) –

bezprawnie rozpoczęła demontaż betonowego muru odgradzającego obie nieruchomości oraz przeładowywania (kradzieży) dłużnic (...)" co mogło stanowić naruszenie czci Skarżącej, poprzez wzniesienie ze to ona dopuściła się kradzieży dłużnic, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022r. poz. 1166) w zw. z art. 38 ust. 1 i art. 38 ust 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. - wobec uznania, że czyn nie zawiera znamion deliktu dyscyplinarnego, na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Uzasadniając swoje stanowisko Zastępcy Rzecznik Dyscyplinarny przy OIRP w Rzeszowie wskazał, że radca prawny podlega odpowiedzialności za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu, bądź też za naruszenie swych obowiązków zawodowych, zgodnie z art. 64 ust 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 499). Rota ślubowania, zawarta w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, brzmi następująco: „Służbę uroczyście w wykonywaniu zawodu radcy prawnego przyczyniać się do ochrony i umacniania porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej, obowiązki zawodowe wypełniać sumiennie i zgodnie z przepisami prawa, zachować tajemnicę zawodową, postępować godnie i uczciwie, kierując się zasadami etyki radcy prawnego i sprawiedliwości".

W dalszej kolejności podkreślono, że art. 12 ust. 1 KERP należy analizować łącznie z art. 27 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2022r. poz. 499), zgodnie z którym pomoc prawna świadczona przez radcę prawnego ma na celu ochronę prawną podmiotów na rzecz których jest wykonywana. Normy Kodeksu Etyki Radcy Prawnego co do zasady odnoszą się do relacji klient - radca prawny. Aby radcy prawnemu postawić zarzut w oparciu o art. 12 ust. 1 KERP musiałyby zaistnieć okoliczności wskazujące na niesumienne, niestaranne lub nieprofesjonalne reprezentowanie klienta z naruszeniem jego interesów. W przedmiotowej sprawie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarny stwierdził, iż brak jest podstawowego warunku mianowicie relacji klient - radca prawny, bądź inny podmiot- radca prawny. Przedmiotowe pismo z dnia 11.05.2021r. skierowane do (…) w (…) zostało podpisane przez (…) oraz „Członka zarządu (…)". W jego treści brak jest akcentowania, iż twierdzenia w nim zawarte wskazują na twierdzenie radcy prawnego. Następnie podkreślono, iż konsekwencją zamieszczenia twierdzenia o treści: „W dniu 6.05.2021 doszło do incydentu z udziałem funkcjonariuszki publicznych (…)- bezprawnie rozpoczęła demontaż betonowego muru odgradzającego obie nieruchomości oraz przeładowywania (kradzieży) dłużnic (...)" jak orzekł Sąd Okręgowy w (…) wyrokiem z dnia 22.11.2022r., sygn. akt: (…) i post. apelacyjne S.A. Rzeszów, sygn. akt: (…) było zobowiązanie (…) do złożenia oświadczenia o nieprawdziwości swojego twierdzenia i zapłaty na rzecz (…) kwoty 3.000zł., co świadczy o

ustaleniu nieprawdziwości w w/w twierdzenia przez Sąd Okręgowy, ale co do osoby (…), a nie radcy prawnego (…). Zastępca Rzecznika zwrócił również uwagę, iż radca prawny winien należycie zachować się wykonując swoje obowiązki nie tylko wobec swoich klientów ale również wobec współpracowników, a swoim zachowaniem powinien dawać przykład innym. Nie mniej jednak o ile zachowanie pana (…) było niewłaściwe, a jego konsekwencją były dolegliwości zawarte w w/w wyroku, o tyle nie można uznać, iż działania takie zostały poczynione jako radcy prawnego, ponieważ czynności zostały dokonane przez członka zarządu, a nie radcę prawnego. Analizując niniejsza sprawę, Zastępca Rzecznika nie doszukał się jakiegokolwiek manifestowania przez r.pr. (…) tego, iż wskazane czynności (twierdzenia w piśmie do (…)) przedstawił radca prawny. W nagłówku w/w pisma widnieją dane osobowe (…) oraz dane spółki, a podpis stanowi podpis (…) i pieczątkę z parafą członka zarządu (…).

W tym stanie rzeczy Zastępca Rzecznika Dyscyplinarny umorzył dochodzenie wobec uznania, że czyn nie zawiera znamion deliktu dyscyplinarnego.

Odwołanie od w/w postanowienia złożyła (…) zarzucając:
obrazę przepisów postępowania, które miały wpływ na treść orzeczenia a to: a) art. 64 ust.1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art.11 ust.1, art. 12 ust. 1, art. 38 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego na podstawie art. 305 § 1, art. 325a § 1, art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 74^1 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 499) poprzez sprzeczne z wyżej wymienionymi przepisami naruszenie zasady dążenia do ustalenia prawdy materialnej na skutek błędnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego polegający na nieuzasadnionym przyjęciu, że zachowanie r.pr. (…) nie wyczerpuje znamion deliktu dyscyplinarnego, podczas gdy prawidłowa analiza sprawy pozwala stwierdzić, że jego pismo z dnia 11 maja 2021 r., skierowane do (…), zawierało bezpodstawne i zniesławiające stwierdzenia, w szczególności określenie o rzekomej „kradzieży dłużyc" skierowane pod adresem skarżącej. Sformułowanie to nacechowane karnoprawnie – miało według skarżącej charakter pomawiający, a jego użycie w piśmie o formalnym i urzędowym charakterze, stanowiło poważne naruszenie zasad etyki zawodowej i godności zawodu. W ocenie skarżącej nastąpiła również nieprawidłowa ocena materiału dowodowego, z całkowitym pominięciem skutków prawnych wynikających z wyroku Sądu Okręgowego w (…), z którego jednoznacznie wynika nieprawdziwość twierdzeń zawartych w przedmiotowym piśmie oraz brak wszechstronnej analizy roli radcy prawnego, który – działając formalnie jako członek zarządu – naruszył zasady etyki zawodowej radcy prawnego, co winno podlegać ocenie w ramach odpowiedzialności dyscyplinarnej, a zatem należało stwierdzić, że dopuścił się zarzucanego mu czynu.

W przedmiotowej sprawie ustalono następujący stan faktyczny:

Radcę prawny (…) zawarł w piśmie z dnia 11.05.2021r. skierowanym do (…) w (…) następujące twierdzenie: „W dniu 6.05.2021 doszło do incydentu z udziałem funkcjonariuszki publicznej (…) – bezprawnie rozpoczęła demontaż betonowego muru odgradzającego obie nieruchomości oraz przeładowywania (kradzieży) dłużnic (...)" Pismo zostało podpisane przez (…) i (…), jako pełniącego funkcje członka zarządu (…) Sąd Okręgowy w (…) wyrokiem z dnia 22.11.2022r., sygn. akt: (…) zobowiązał (…) (oraz (…)) do złożenia oświadczenia o nieprawdziwości w/w twierdzenia i zapłaty w związku z powyższym na rzecz (…) kwoty 3.000zł.

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie:

1. pisma (…) z dnia 21 lutego 2024 roku wraz z załącznikami – k. 8 -21,
2. wyjaśnień r.pr. (…) z dnia 22 kwietnia 2024 roku wraz z załącznikami – k. 23-34

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy OIRP w Rzeszowie zważył co następuje:

Zażalenie jest niezasadne, w związku z czym zaskarżone postanowienie należało utrzymać w mocy.

Zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego prawidłowo ocenił zgromadzony materiał dowodowy i ustalił właściwie stan faktyczny sprawy.

Sąd podziela również stanowiska Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, zgodnie z którym nie każde naganne działanie lub zaniechanie radcy prawnego będzie stanowiło podstawę jego odpowiedzialności dyscyplinarnej. W szczególności nie może stanowić podstaw takiej odpowiedzialności działanie, które nie wykazuje żadnego związku z wykonywaniem zawodu a sprawca nie jest zidentyfikowany jako radca prawny.

Powyższe stanowisko zostało podzielone między innymi przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w orzeczeniu z dnia 9 sierpnia 2023 r. sygn. WO-66/23, który w uzasadnieniu orzeczenia podniósł, iż: „Zgodnie z treścią art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, radcowie prawni i aplikanci radcowscy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych. Zgodnie z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, radca prawny obowiązany jest dbać o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym. Uchybieniem godności zawodu radcy prawnego jest w szczególności takie postępowanie radcy prawnego, które mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego. Jak wskazuje się w doktrynie (tak chociażby T. Scheffler w Komentarzu do art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, Legalis): Podstawowy i fundamentalny problem, jaki pojawia się w tym kontekście dotyczy zatem dopuszczalnego

zakresu ingerencji samorządu w sferę życia swych członków niezwiązaną z wykonywaniem zawodu. Ścierają się tu dwa podejścia: kolektywistyczne, zakładające nadrzędność wspólnoty nad jednostką, oraz 7 indywidualistyczne, podnoszące pierwszeństwo interesu poszczególnych osób wobec interesu grupy. (...) Część środowiska radcowskiego przyjmuje podejście kolektywistyczne, uznając, że w interesie samorządu jest możliwość ingerowania dyscyplinarnego w zachowania publiczne i prywatne radców prawnych, które można byłoby uznać za naruszające godność zawodu, czyli w szczególności takie zachowania, które mogłyby zdyskredytować zawód w oczach opinii publicznej lub podważyć zaufanie do niego. Podejście indywidualistyczne uznaje, że granice władztwa samorządu wyznacza cel, do jakiego został powołany. Innymi słowy: organy samorządu mogą ingerować tylko i wyłącznie w sprawy związane z wykonywaniem zawodu radcy prawnego, a zatem zawarty w art. 11 ust. 1 KERP nakaz dbania o godność w zakresie, w jakim odnosi się do pozazawodowej działalności radcy prawnego, ma charakter lex imperfecta; jest jedynie pewnym instruktażem, który nie wywołuje żadnych penalnych skutków. (...) Wyjściem z zakreślonego powyżej dylematu jest przyjęcie, że ingerencja struktur dyscyplinarnych samorządu byłaby dopuszczalna wówczas, gdy działanie radcy prawnego w sferze publicznej lub prywatnej naraża godność zawodu poprzez to, że popełniając dany czyn, osoba go popełniająca powołuje się bezpośrednio na swój status zawodowy. Nie chodziłoby tu zatem o jakieś dorozumiane lub potencjalnie domyślne łączenie danej osoby z byciem radcą prawnym, ale o takie zachowanie, w toku którego jako swoistego argumentu dany radca prawny używa swojego statusu zawodowego. Poprawność podejścia wyartykułowanego w powyższej uwadze została potwierdzona podczas ostatniego Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych (lipiec 2022 r.), w którego trakcie istotnie zmodyfikowano treść KERP. W toku dyskusji nad treścią art. 11 KERP pod rozwagę delegatów poddano propozycję dodania do niego nowego ustępu, w którym wskazane zostałoby, że ingerencja samorządu odbywać może się wyłącznie w granicach wyznaczonych przez art. 17 ust. 1 Konstytucji RP. Po dyskusji delegaci odrzucili tę propozycję argumentując, że byłoby to superfluum, albowiem rzeczą oczywistą jest, że samorząd, który domaga się przestrzegania w życiu publicznym reguł konstytucyjnych, sam musi uznawać ich nadrzędny charakter. Tym samym treść art. 11 KERP musi uwzględniać konstytucyjną granicę funkcjonowania samorządu wyznaczoną przez obowiązek sprawowaniem pieczy nad wykonywaniem zawodu w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Wyższy Sąd Dyscyplinarny w składzie rozpoznającym sprawę popiera powyższy pogląd i stoi na stanowisku, iż nie każde (nawet niekiedy naganne) działanie lub zaniechanie radcy prawnego będzie stanowiło podstawę jego odpowiedzialności dyscyplinarnej, w oparciu o przepis art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. W szczególności nie może stanowić takiej odpowiedzialności działanie, które nie wykazuje żadnego związku z wykonywaniem zawodu, a także takie, w

przypadku którego radca prawny nie jest możliwy do zidentyfikowania jako osoba wykonująca taki zawód.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w niniejszej sprawie (…) kierując pismo z dnia 11.05.2021r. do (…) w (…) i formułując w nim następujące twierdzenie: „W dniu 6.05.2021 doszło do incydentu z udziałem funkcjonariuszki publicznej (…) – bezprawnie rozpoczęła demontaż betonowego muru odgradzającego obie nieruchomości oraz przeładowywania (kradzieży) dłużnic (...)" działał, jako członek zarządu (…), a nie jako radca prawny. Jego postępowania nie należy zatem oceniać przez pryzmat odpowiedzialności dyscyplinarnej, bez względu na stopień jego naganności.

Biorąc powyższe pod uwagę Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w Rzeszowie orzekł jak w sentencji postanowienia

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z art. art. 70^6 ust. 1 i ust. 2 zd. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 499 t.j.) w zw. z §1 ust. 1 pkt 1 uchwały nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego w zw. z §1 ust. 1 pkt 13 lit. a), c) i e) uchwały nr 97/XII/24 Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Rzeszowie z dnia 21 października 2024 roku w sprawie ustalenia zasad i wysokości ryczałtów z tytułu pełnienia funkcji na rzecz organów samorządu radcowskiego. Zasądzone koszty obejmują koszty wynagrodzenia sędziów OSD oraz koszty delegacji składu OSD.

Przewodniczący	Sędzia	Sędzia
Grzegorz Pieczonka	Adam Dachowski	Anna Więcław